Agenda

Natuurpunt

Zondag 9 januari
Natuurwandeling Smeetshof. Vertrek 14.00 - 17.00 uur. Samenkomst: Smeetshof, Weerterweg, Bocholt

Zaterdag 5 februari
Uilenwandeling. Vertrek 19.30 uur. Samenkomst: Smeetshof, Weerterweg, Bocholt

Zondag 6 februari
Wandeling op de St.-Maartensheide Vertrek 14.00 - 17.00 uur. Samenkomst: Parking De Luysen Bree.

Zondag 13 maart
Eetfestijn Natuurpunt van 11.30 tot 14.00 uur en van 17.00 tot 20.00 uur. Kaarten in voorverkoop € 15,00 Kassa € 18,00. Verkoop en info: De Wulp

Zondag 20 maart
Natuurwandeling Hageven Vertrek 9.00 - 12.00 uur. Samenkomst: parking BC De Wulp voorzien van laarzen en verrekijker.

Zondag 20 maart
Demonstratie composteren. Begin 14.00 - 16.00 uur. Compost-demonstratiehoek De Wulp.

NMC De IJzeren Man

Zondag 16 januari
Themabijeenkomst Wintervoedering, van 13.30 - 15.30 uur m.m.v. IVN Schoolgidsen (NMC)

Zondag 23 januari
Excursie Koningssteen Thorn. Thema Wintergasten. Vertrek 13.00 uur NS parkeerterrein bij Station Weert, ter hoogte van kruising Parallelweg/ Driesveldlaan.

Zondag 20 februari
Themabijeenkomst Nestkasten maken, van 13.30 - 15.30 uur m.m.v. IVN Schoolgidsen (NMC)

Zondag 27 februari
Zesde Weerter Snertwandeling door de natuurgebieden Ellburg, Heijkersbroek en de Krang. Vertrek 13.30 uur vanuit Boerderij Lemmenhof, Kampstraat 10 te El. Kosten € 8,00 p.p. Aanmelden: Bezoekerscentrum Brunssummerheide: (045) 563 03 55.

Zondag 13 maart
Excursie De Groote Peel Ospel. Thema: Vogels. Vertrek 09.00 uur NS parkeerterrein bij Station Weert, ter hoogte van kruising Parallelweg/ Driesveldlaan.

100 jaar Natuurmonumenten

Dit jaar bestaat Natuurmonumenten 100 jaar. Ook in onze regio zal hier aandacht aan worden geschonken met tal van jubileum-activiteiten. Daarbij ziet u wat Natuurmonumenten de afgelopen 100 jaar bereikt heeft. Inmiddels worden bijna 90.000 hectare natuur beschermd in heel Nederland. Dat gebeurt door natuur aan te kopen of te beheren. Daar genieten niet alleen ca. 950.000 leden van Natuurmonumenten van. Daar genieten miljoenen mensen van. Door in die natuur te wandelen, te fietsen of gewoon lekker op een bankje te zitten. Steun aan het natuurbehoud blijft ook ná dit jubileumjaar hard nodig. Daarmee kunnen ook de generaties na ons van de natuur blijven genieten.

Opening compost-demonstratiehoek

Op zaterdag 26 september werd bij De Wulp de demonstratieplaats voor composteren geopend. Voortaan zullen de compostmeesters van Neerpelt hier hun vaste stek hebben en de 'echte tuinders' leren hoe ze hun groenresten kunnen verwerken tot waardevolle compost. Burgemeester Raf Drieskens en Gedeputeerde van Leefmilieu Frank Smeets knipten een stengel middendoor ... en het stukje stengel werd meteen in de compostbak gegooid.

Door weer en wind

De tentoonstelling 'Door weer en wind' gaat over een van de meest bepalende factoren in de natuur: het weer. Dat geldt voor veel vogels die bij koude naar het zuiden trekken, dat geldt voor de krokus die bij de eerste zonnestralen in het voorjaar openspringt en dat geldt voor de mens die bij goed weer duidelijk beter gehumeurd is dan bij slecht weer. Gelijktijdig is een tentoonstelling van Milieudefensie 'Klimaatverandering' te bekijken. Beide tentoonstelingen zijn te zien van 1 februari tot 30 april dagelijks (m.u.v. maandag) van 13.00 tot 16.00 uur in Natuur- en Milieucentrum de IJzeren Man in Weert. De expositie is gratis toegankelijk. Inlichtingen: telefoonnummer 0495 - 52 48 93.

Openingstijden

Bezoekerscentrum De Wulp
Tussenstraat 10, B-3910 Neerpelt, België, telefoon (+32) 011 - 80 26 77, e-mail: dewulp@skynet.be, www.dewulp.tk
Iedere zaterdag en zondag open van 14.00 tot 18.00 uur. Voor groepen na afspraak van dinsdag tot en met vrijdag.

NMC De IJzeren Man
Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert, Nederland, telefoon (+31) 0495 - 52 48 93, e-mail: t.vandenberkmortel@natuurmonumenten.nl
www.natuurmonumenten.nl
In de zomertijd geopend van dinsdag tot en met zondag tussen 13.00 en 17.00 uur en in de wintertijd tussen 13.00 en 16.00 uur.

Colofon
Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaaluitgave van Natuurpunt vzw en Vereniging Natuurmonumenten. Het wordt gratis verspreid onder geïnteresseerden.
Voor een abonnement kunt u bellen naar (035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonumenten) of naar (011) 80 26 77 (België, Bezoekerscentrum De Wulp).

Redactie
Theo van den Berkmortel, Ghis Palmans, Nicoline van Tiggelen
Eindredactie + v.u.
Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot
Opmaak
Ster design BNO, Eindhoven
Drukwerk
Drukkerij van Druenen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijkse nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

Nummer 20
januari
februari
maart 2005

In dit nummer

Pagina 2
De gewone bronlibel

Pagina 3
Een woordje met...
Marc De Clerck

Pagina 4
Door weer en wind

100 jaar
Natuurmonumenten

Agenda

Ontsnippering rondom Mirandolles Heike

Citaat uit het jaarverslag van de Vereeniging tot behoud van Natuurmonumenten in 1940: "In Noord-Brabant verwierven wij een nieuw bezit en wel onder Eersel. In den loop der jaren had Mejuffrouw G.L.C.A. Mirandolle hier verschillende perceelen heide en bosch aangekocht, met de bedoeling dit terrein in den ouden staat te bewaren. Alleen door dienzelfden wensch gedreven, heeft zij thans dit gebied van ruim 15 H.A. geschonken aan de Vereeniging, die het met diezelfde piëteit hoopt te behandelen als de vorige eigenaresse steeds deed. Als herinnering aan de schenking hebben wij dit kleine natuurmonument in onze boeken ingeschreven als Mirandolle's Heike."

Boerderij 'de Bult' (foto Theo van den Berkmortel)

Uit latere verslagen blijkt dat dit toch al kleine natuurgebied in de loop der tijd gehalveerd is door de aanleg van snelwegen. De natuurwaarde van Mirandolles Heike is daarmee sterk achteruitgegaan. Het gebied ligt nu erg geïsoleerd. Maar anno 2005 blijkt dat het tij kan keren. Door nieuwe aankopen heeft het gebied nu weer een oppervlakte van 12 ha. Daarnaast worden op dit moment ontsnipperingsmaatregelen door de Provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat uitgevoerd op wegen in de directe omgeving. Er komen onderdoorgangen waardoor kleine zoogdieren en amfibieën een veilige doorgang krijgen. Door middel van rasters worden ze naar een onderdoorgang geleid. De projecten kosten enkele miljoenen euro's en gaan twee jaar in beslag nemen. Mirandolles Heike ligt direct naast de snelweg E3, waar ook onderdoorgangen komen.

Natuur en Sculptuur

Midden in het bos ligt Kunstzaal Hoge Hees, waar moderne beeldende kunst wordt geëxposeerd. In de zomer is er een jaarlijkse buitenexpositie en binnen in de kunstzaal zijn er regelmatig wisselexposities. De paden in het terrein zijn vrij toegankelijk voor het publiek. De wandelaars die gebruik maken van het gebied zijn bijna alleen omwonenden. Zij genieten dan ook van het bos dat een ondergroei heeft van braam, kamperfoelie en hazelaar. Alleraardigst is ook boerderij 'de Bult', die de status heeft van een rijksmonument.

Ligging ten noorden van Eersel. Het terrein is plaatselijk bekend als de Hoge Hees en ligt ingeklemd tussen de snelweg E3 en de provinciale weg Eersel - Steensel.

natuurpunt

Vereniging Natuurmonumenten

Redactieadres
Voor België:
Tussenstraat 10
3910 Neerpelt
Voor Nederland:
Postbus 10308
6000 GH Weert

Wulpenvlucht wordt gedrukt op minder milieubelastend papier.
Afgiftekantoor 3920
Lommel 1 P209049

Natuurbelevenissen van 'two old (not fat) ladies'

De (buiten)gewone bronlibel (Cordulegaster boltonii)

Gewone bronlibel (foto: Marc De Clerck)

De redactie van Wulpenvlucht ontvangt graag belevenissen van lezers en lezeressen. Deze keer plaatsen we een bijdrage van twee lezeressen die afgelopen zomer op zoek gingen naar de gewone bronlibel.

Op een zomerse dag werd er in de keuken afgewassen, toen er buiten tegen de bosrand een grote libel op een blad aan de boom ging zitten. De verrekijker werd snel van de keukentafel gepakt en zo rap mogelijk de locatie opgezocht. Deze libel was neergestreken om de laatste warme zonnestraaltjes van die dag op zijn lijfje te laten schijnen. Onbekend maakt onbemind, zegt het spreekwoord, maar dat was in dit geval niet waar. Nadat enige informatie was ingewonnen bij mogelijke kenners, merkten we dat het praktisch onmogelijk was dat deze soort - een gewone bronlibel - zich in de buurt van de Warmbeek bevond. Dat maakt een mens nog nieuwsgieriger. Het najaar naderde, maar het liet ons niet los.

Het zou de titel van een boek kunnen zijn 'Op zoek naar de (buiten)gewone bronlibel'. Op een goede dag trokken we de stoute schoenen aan en gingen we op wandeltocht door de Warmbeekvallei, op zoek naar die gewone bronlibel. De natuur rondom was ruig, de brandnetels en bramen menshoog, en dus al snel besloten we door de beek te gaan waden. We ontdekten dat die optie ook niet de goede was, dus toch maar de ruige vegetatie getrotseerd.
En jawel daar was die dan, de gewone bronlibel, en nog wel het mannetje. Een foto, ja een foto, moest het bewijs leveren. Dat betekende wel dichterbij, nog dichterbij, nog dichterbij tot we bijna in de Warmbeek vielen, maar het resultaat is ongelooflijk fraai. Het mannetje met de felgroene ogen staat er schitterend op.
Lange tijd konden we ons geluk niet op en bleek het moeilijke terrein ineens niet meer zo onoverwinnelijk te zijn. We kwamen bij een houtopslag en werden daar welkom geheten door het vrouwtje van de gewone bronlibel. Ze was niet schuw en vloog recht op ons af. Vlak voor ons begon ze te keren en maakte ze rondjes om zich goed te tonen. De fraaie groene ogen van meneer had ze niet en dus waren we er zeker van dat het een 'zij' was. Ook haar konden we uitgebreid bewonderen en die adrenalinescheut namen we er graag bij.

We hopen volgende zomer opnieuw de gelegenheid te hebben om de Warmbeek verder te volgen op zoek naar meerdere exemplaren van deze fraaie en zeldzame libellensoort.

Magda van Praet
Wijny van Doezelaar

Een woordje met... Marc De Clerck

Een mus die zich wast in een plasje op de speelplaats… of een ekster die schijnbaar achteloos over het afdak huppelt… natuurlijke plaatjes die alleszins interessanter waren dan de saaie en droge leerstof die op school werd verkondigd. Al van jongs af aan wist de jonge dagdromer dat hij iets met natuur zou doen. Marc De Clerck verdient momenteel zijn boterham als terreinarbeider in het reservaat het Hageven-Plateaux en legt in zijn vrije tijd de mooiste natuurmomenten vast op de gevoelige plaat.

"Natuur heeft een constante evolutie"

Foto's maken is al lang een passie, maar zes jaar geleden nam het professionele vormen aan. Samen met zijn vrouw Ciska Casteleijns struint hij door de natuur van de Lage Landen. "We hebben hier nog maar weinig natuur en die zeldzame plaatsen verdienen het om vereeuwigd te worden", zegt Marc. "Maar het hoeft niet noodzakelijk binnen ons kleine landje te blijven. Ik vind het heerlijk om vogels die hier de wintermaanden doorbrengen in hun zomerbiotoop te kunnen fotograferen. De uitgestrektheid van de Scandinavische landen levert altijd mooi materiaal op. Door het fotograferen van al die ecosystemen – vooral in Oost-Polen – verwerf je inzichten in biotopen die hier al lang zijn verdwenen. De verworven kennis gebruik je hier bij de inrichting van onze reservaten. Oost-Polen … dat is onze eigen Kempen, maar dan 100 jaren geleden. Daar heb ik dingen gezien die ik zeker zal toepassen bij het vernatten van de weiden die onlangs bij het beheer in het Hageven zijn gekomen."

Marc De Clerck in werktenue
(foto Ghis Palmans)

Natuur kent geen grenzen, is de stelregel in het Hageven-Plateaux. Dat geldt zeker ook voor Marc die aan beide zijden van de grens op het terrein actief is. Maar toch merkt hij een verschil tussen de manier waarop er aan natuurbeheer wordt gedaan in Vlaanderen en in Nederland. "In Nederland is er, denk ik, meer geld waardoor er sneller voor machinaal en dus ook grootschaliger werk wordt gekozen. Het beheer aan Vlaamse zijde is kleinschaliger. Het handmatig werken in de natuur vergt veel meer werk, maar rendeert op lange termijn ook meer. Maar ja, wij zijn dan ook een heel stuk armer", lacht Marc. "Waarschijnlijk heeft het er ook mee te maken dat België tegen Frankrijk ligt en daar mag het ook een beetje minder proper zijn."

Fotografisch gezien telt voor Marc enkel het mooie in de natuur. "Het is heerlijk om te weten dat je meewerkt aan het behoud van pareltjes zoals het gentiaanblauwtje of de roerdomp. Maar het kan ook minder opvallend zijn, zoals het vrij onbekende moeraszoutgras of beenbreek. Door fotograferen kijk je anders om je heen. Natuurstorende elementen kun je weglaten. Of soms moet je heel dikwijls en heel lang alleen maar kijken en wachten tot het goede moment. En dan merk je dat kijken ook vermoeiend kan zijn."

Marc en Ciska hebben meer dan 200.000 dia's gemaakt van natuur van over heel Europa. Op zaterdag 22 januari 2005 nemen ze u mee op een fotoreis door Oost-Polen en laten ze u genieten van de mooiste plaatjes die ze daar genomen hebben. U bent welkom om 20.00 uur in Bezoekerscentrum De Wulp te Neerpelt.

Marc De Clerck zou graag Lara Klaassen, beheerder De Kempen en Midden-Limburg (Natuurmonumenten), willen aanwijzen voor het volgende interview.

Zilverreiger is de visser te vlug af (foto Marc De Clerck)